

KLAIPĖDOS „AUKURO“ GIMNAZIJOS KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo Klaipėdos „Aukuro“ gimnazijoje (toliau – Gimnazija) tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja krizių valdymą Gimnazijoje, krizių valdymo komandos narių funkcijas, bendradarbiavimą su kitomis institucijomis krizių valdymo Gimnazijoje metu.

2. Krizių valdymo tikslas:

2.1. užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymo procesas Gimnazijoje vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų;

2.2. užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

3. Krizių valdymo Gimnazijoje koordinatoriai, organizatoriai ir vykdytojai yra Gimnazijos krizės valdymo komanda (toliau – KVK), Vaiko gerovės komisija (toliau – VGK), Klaipėdos pedagoginė psichologinė tarnyba (toliau – KPPT), kitos švietimo ir sveikatos sistemos įstaigos.

4. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **krizinė situacija** – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt;

4.2. **krizė Gimnazijoje** – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę Gimnazijos bendruomenės dalį (pvz., susišaudymas gimnazijoje, mokinio/mokytojo savižudybė/kita komplikauta netektis; gaisras; įkaitų paėmimas ir kt.);

4.3. **krizės valdymas Gimnazijoje** – veiksmai, kuriuos atlieka Gimnazijos administracija, KVK, VGK, KPPT, siekdama įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizių valdymas Gimnazijoje organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įsakymu, Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, švietimo ir mokslo ministro įsakymais, Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu. Krizių valdymas apima pagalbos organizavimą, Gimnazijos bendruomenės (įskaitant tėvus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą Gimnazijos bendruomenės narių saugumu ir pan.;

4.4. **krizių valdymo Gimnazijoje komanda** – Gimnazijoje nuolat veikianti krizių valdymą vykdanti komanda, kurią sudaro administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų;

4.5. **savižudybės grėsmė** – situacija, kai yra identifikuojamas asmuo, turintis ketinimų nusižudyti;

4.6. **savižudybės krizės prevencija** – veiksmai, kuriuos atlieka Gimnazijos administracija, psichologas ir socialinis pedagogas, pasitelkdamas kitus narius ir kitų institucijų specialistus siekiant suteikti reikiamą pagalbą ir užkirsti kelią asmens savižudybei.

II SKYRIUS KRIZIŲ VALDYMO ORGANIZAVIMAS

5. Krizių valdymą Gimnazijoje organizuoja ir vykdo nuolat veikianti Gimnazijos KVK.

6. KVK paskirtis – įvykus krizei atkurti įprastą Gimnazijos bendruomenės veiklą, užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą ir informuoti apie įvykį.

7. KVK sudaroma iš 7 narių. KVK sudaro: Gimnazijos direktorius, gimnazijos pavaduotojai, švietimo pagalbos mokiniui specialistai (socialinis pedagogas, psichologas), visuomenės sveikatos priežiūros specialistas bei mokytojai, turintys tam reikalingų gebėjimų (komunikavimo, komandinio darbo, bendradarbiavimo, konfliktų sprendimo).

8. KVK sudėtį įsakymu tvirtina Gimnazijos direktorius.

9. KVK koordinatorius yra Gimnazijos direktorius.

10. KVK nariai turi įgyti krizės valdymo kompetencijų ir nuolat tobulinti kvalifikaciją šioje srityje.

11. KVK nariai pasiskirsto funkcijomis, kurias vykdys krizės valdymo Gimnazijoje metu.

12. KVK koordinatorius organizuoja KVK posėdžius organizaciniams klausimams (grupės narių funkcijoms pasiskirstyti, kvalifikacijos tobulinimo renginiams planuoti, pasidalinti patirtimi ir kita) aptarti.

13. Įvykus krizei, KVK koordinatorius organizuoja posėdį KVK funkcijoms krizės metu aptarti.

14. KVK funkcijos krizės metu:

14.1. konsultuotis su Mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ir KPPT, peržiūrėti preliminarų krizės valdymo veiksmų planą pritaikant jį esamai krizės situacijai ir įvertinant Gimnazijos turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus, prireikus iškviesti psichologinės pagalbos teikėją (-us), reguliariai aptarti esamą krizės situaciją ir tolesnius krizės valdymo veiksmus;

14.2. parengti krizės valdymo gimnazijoje planą, kuriame gali būti numatyti veiksmai:

14.2.1. kreiptis pagalbos į teritorinės policijos įstaigą, medicinos įstaigas, Vaiko teisių apsaugos tarnybą ir kitas institucijas;

14.2.2. parengti informaciją apie krizę gimnazijos bendruomenei ir /ar žiniasklaidai;

14.2.3. įvertinti Gimnazijos bendruomenės grupes ar asmenis, kuriems reikalinga psichologinė, socialinė pedagoginė, socialinė ar kita pagalba ją organizuoti;

14.2.4. konsultuoti gimnazijos bendruomenės narius individualiai ar grupėms;

14.2.5. rengti pokalbius su mokiniais;

14.2.6. atlikti kitus reikiamus veiksmus.

15. Krizės aplinkybes įvertina, krizės valdymo planą parengia, reikalui esant, jį koreguoja, krizės valdymo veiksmus sustabdo KVK, vadovaujama koordinatoriaus.

16. Gimnazijos steigėją apie krizę informuoja KVK koordinatorius.

III SKYRIUS

GIMNAZIJOS KRIZIŲ VALDYMO KOMANDOS NARIŲ FUNKCIJOS

17. KVK narių funkcijos:

17.1. koordinatorius (Gimnazijos direktorius):

17.1.1. vadovauja KVK darbui;

17.1.2. užtikrina, kad komandos nariai dalyvautų krizės valdymo veikloje;

17.1.3. rūpinasi komandos narių krizės valdymo kompetencijomis ir kvalifikacijos tobulinimu;

17.1.4. informuoja mokytojus, kaip jie turėtų pranešti mokiniams apie įvykį;

17.1.5. užtikrina, kad mokiniai apie įvykį būtų informuojami visose klasėse vienu metu;

17.1.6. įvykus krizei, susisiekiama su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie krizę bus pateikta Gimnazijos bendruomenei (Gimnazijos administracijai, mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams));

17.1.7. pateikia krizės valdymo eigos lapą ne vėliau kaip per 2 valandas nuo krizės

identifikavimo Savivaldybės krizių valdymo komandai;

17.2. psichologas:

17.2.1. vertina situaciją Gimnazijoje (labiausiai krizės paveiktus bendruomenės narius, mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimo poreikį);

17.2.2. organizuoja psichologinės pagalbos gimnazijos bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);

17.2.3. labiausiai krizės paveiktiems bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją;

17.3. socialinis pedagogas:

17.3.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme bendruomenės narių saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių saugumą ir informuoja KVK vadovą, prireikus išskviečia policiją ar priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą bendrosios pagalbos telefonu 112;

17.3.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą;

17.3.3. užmezga ryšius su įvairiomis organizacijomis ir bendruomenės savivalda, galinčia padėti Gimnazijos krizės atveju;

17.3.4. kreipiasi pagalbos į policiją, Vaiko teisių apsaugos tarnybą ir kitas institucijas. Kaupia informaciją apie labiausiai įvykio paveiktus asmenis, pagalbos teikimą ir pan.;

17.3.5. teikia pasiūlymus KVK koordinatoriui dėl Gimnazijos darbo organizavimo.

17.4. Narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą:

17.4.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei bendruomenės narių sveikatai ar gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja KVK vadovą, prireikus išskviečia greitąją medicininę pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

17.4.2. rūpinasi, kad krizės atveju pakaktų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;

17.4.3. numato vietą Gimnazijoje, kur galėtų būti teikiama pirmoji medicininė pagalba;

17.4.4. po krizės suvaldymo analizuoja pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

18. Krizės valdymo laikotarpiu itin svarbus klasių vadovų ir mokytojų vaidmuo, jie:

18.1. rengia pokalbius klasėse;

18.2. neleidžia skliti gandams;

18.3. atsako į mokinių klausimus;

18.4. sudaro galimybę mokiniams laisvai reikšti emocijas;

18.5. identifikuoja mokinius, kuriems reikia pagalbos;

18.6. vykdo užsiėmimus, švelninančius patirtą traumą (meninės veiklos, rašinių rašymo ir pan.);

18.7. palaiko ryšius su tėvais (globėjais, rūpintojais).

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Visi pagalbą krizinėje situacijoje teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek privaloma atsakingiems fiziniams ir juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

Pridedama. Krizės valdymo veiksmų plano rekomendacijos.